

der i mange lande etableret specifikke lovgiver for netting, f.eks. i USA, UK, Tyskland, Frankrig, Belgien og Holland. I Danmark befinder netting sig juridisk set i dag i en »grå zone«, når en af deltagerne erklærer konkurs. En afklaret retstilstand er nødvendig for den danske finansielle infrastrukture konkurrenceevne. Ellers er der risiko for, at f.eks. handel og efterfølgende afvikling af værdipapirer og afledte finansielle instrumenter går uden om det danske finansielle marked. En lovregulering vil tillige sikre, at Danmark lever op til den internationale norm på dette område udtrykt i de såkaldte »minimumsstandarder for nettingsystemer« (Lamfalussystandarder), om at »nettingsystemer skal have et velfunderet juridisk grundlag i alle relevante retsområder«.

Lovforslagets § 74 omhandler netting i betalings-systemer og clearingcentraler, mens den mellem to parter aftalte bilaterale netting reguleres i § 75.

De foreslåede bestemmelser kan indebære en fravigelse af konkurslovens overordnede princip om lige behandling af konkursboets kreditorer. Dette hensyn bør imidlertid ikke i sig selv hindre anerkendelse af nettingaftaler, idet andre og vægtige hensyn gør sig gældende. Det kan således anføres, at der knytter sig en overordnet samfundsmæssig interesse til, at den netting, der finder sted mellem deltagerne på det finansielle marked, fungerer effektivt og kan gennemføres, selv om en af deltagerne måtte blive erklæret konkurs, eller såfremt der åbnes tvangsakkord, eller der anmeldes betalingsstandsning.

Ved anvendelse af betegnelsen »boet« i forslagens §§ 74 og 75 omfattes også betalingsstandsningsperioden, uagtet der ikke i forbindelse med beskikkelse af tilsyn etableres et egentligt »bo«.

Til § 74

Bestemmelsen regulerer den netting, der finder sted i clearingcentraler og betalings-systemer. De sidstnævnte systemer skal afvikle over konti i Danmarks Nationalbank. Bestemmelsen finder således anvendelse for et begrænset område inden for den finansielle sektor. Med de nuværende systemer vil det f.eks. være den netting, der foregår ved clearing og afvikling af henholdsvis værdipapirer og afledte finansielle instrumenter, jf. lovforslagets § 60, stk. 1 og 2, og bemærkninger hertil, samt den netting, der finder sted i forbindelse med clearing af checks, dankorttransaktioner m.v., den såkaldte sumclearing, der foregår i Danmarks Nationalbank.

For så vidt angår netting i en clearingcentral indeholder bestemmelserne i stk. 1 ikke et krav om, at parterne tillige skal være clearingdeltagere. Hermed sikres, at netting finder anvendelse på direkte

clearingdeltagere og andre, der optræder i eget navn i nettingen, jf. § 66, stk. 1 analogt.

Af stk. 1 fremgår endvidere, at der skal være tale om modregning (netting) af fordringer. Netting omfatter både clearingen, dvs. opgørelsen af forpligtelser og rettigheder, og afviklingen, dvs. opfyldelsen af nettoforpligtelserne.

Det fremgår endvidere, at netting kan finde sted, uanset at der ikke er gensidighed, dvs. at fordringerne ikke består mellem de samme parter, og uanset fordringernes beskaffenhed, dvs. at f.eks. værdipapirer og betaling samt fordringer i forskellig valuta kan modregnes.

Med bestemmelsen er det sikret, at uanset en af parterne erklæres konkurs eller kommer under betalingsstandsning eller tvangsakkord kan slutafregning eller tilbageførsel finde sted for de før konkursen, betalingsstandsningen eller tvangsakkorden anmeldte, men endnu ikke opfyldte fordringer, med retsvirkning for boet og kreditorerne. Som skæringstidspunkter anses henholdsvis anmeldelse af betalingsstandsning, konkursdekretets afsigelse eller åbning af tvangsakkord, jf. konkursloven.

Det afhænger af det enkelte system og aftalen herfor, hvilke regler der skal gælde for netting i tilfælde af betalingsstandsning, tvangsakkord eller konkurs. Det må dog være en forudsætning, at det enkelte systems procedure fastsættes entydigt i en nettingaftale. Der kan ikke være tale om diskretionære beføjelser for den enkelte clearingcentral eller det enkelte betalingssystem eller for den enkelte part. Det foreslås derfor, at Finanstilsynet skal påse, om nettingaftalen indeholder objektive kriterier for, under hvilke omstændigheder netting kan opfyldes i overensstemmelse med aftalen henholdsvis tilbageføres (oprulles) i tilfælde af en parts betalingsstandsning, tvangsakkord eller konkurs. Det forudsættes, at der er tale om standardaftaler, som den enkelte clearingcentral/betalingssystem udarbejder og som tiltrædes af parterne. Finanstilsynet vil derfor alene få indsendt en eller ganske få aftaler fra clearingcentraler/betalings-systemer samt eventuelle ændringer heri.

En objektiv betingelse for gennemførelse af nettingen kunne eksempelvis være, at den restfordring, der som følge af clearing og afviklingen opstår på den konkursramte part, er mindre end X kr.

Da Finanstilsynet alene skal påse, om aftalen indeholder bestemmelser for nettings anvendelse ved en parts betalingsstandsning, tvangsakkord eller konkurs, vil eventuelle tvister mellem den enkelte part og clearingcentralen/betalings-systemet falde uden for lovens anvendelsesområde.

Er betingelserne for anvendelse af § 74 opfyldt, betyder dette, at nettingen i en clearingcentral eller